

בית העם

שיג ושיח ציוני

מוסף חנוכה

להגביר את האור

בחג החנוכה החל בחודש דצמבר (כסלו על פי הלוח העברי) זוכר העם היהודי את ניצחון המכבים על היוונים, וחוגג את חנוכת בית המקדש שהצלחנו להשיב לידינו. שמונת הימים בהם אנו מדליקים נרות, מציינים את הנס שארע לנו כאשר שבנו למקדש, והשמן המועט שהותירו היוונים, הספיק להאירו במשך שמונה ימים ושמונה לילות תמימים!

א.ד. גורדון

"לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור"

1. ככל הידוע לך, מהם המיתוסים/ הסמלים/ ערכים שבקשרו לחג החנוכה?
2. במציאות העולמית היום, מה יכול להתחבר תודעתית למיתוסים אלו? ובאיזו משמעות?
3. כיצד אנו יכולים לגייס את הערכים של החג, לטובת עשייה ותרומה? שלנו, של הקהילה, פנימה והחוצה.
4. לו יכולת לבקש משאלה אחת עם כל נר, למען מדינת ישראל/ העם היהודי, מה היית מבקשת?
5. לו יכולת לעשות מעשה מאיר אחד למען החברה בישראל/ הקהילה בה אתה חיה, מה היית עושה?
6. איזה נר מטאפורי היית מדליקה? למי היית מקדישה אותו?

מתוך "המנורה" – בנימין זאב הרצל

בעבודה מלאת-מחשבות כזו עבר השבוע. הגיע הערב השמיני, שבו דולקים כל הנרות, אף גם התשיעי, השמש הנאמן, שכל תפקידו הוא רק להדליק את האחרים. שפעת אורה הפיצה המנורה. עיני הילדים הפיקו נגה. ובעיני מיועדנו היתה חזות הכל משל ודמיון להתעוררות האומה. בתחילה נר אחד, והנה עוד חשך, והנר היחידי עוד עצוב למראה. ואחריו ימצא לו חבר, ועוד אחד, עוד אחדים. האפלה כליל תחלוף. בראשונה יזרח האור לצעירים, לדלים, ואחר-כך ילון עליהם האחרים, אוהבי הצדק, האמת, החרות, ההתקדמות, האנושות, היפי. וכשכל הנרות דולקים נשתומם ונשמח על המפעל שנעשה ואין כהונה המאשרת את בעליה כזו של השמש בהיכל האור.

1. למה התכוון להבנתך א.ד. גורדון כשאמר "להגביר את האור"? האם זה מספיק כדי להילחם בחושך?
2. באיזה חושך עלינו להילחם? כיצד? אילו צורות יכול ללבוש ולפשוט החושך?
3. איך ניתן להגביר את האור?
4. מה אתה רואה כתפקידך בהגברת האור?

גם בימים קשים לעם היהודי, מצליח בנימין זאב הרצל לכתוב טקסט אופטימי מעין כמוהו ולדמות את תקומתה של האומה להדלקת נרות המנורה.

הרצל הדליק נרות של חירות, צדק, התקדמות ויופי. בצילם של ארועי הטרור בישראל ובעולם, אילו נרות מהבהבים אתה רואה? אילו נרות אתה יכולה רוצה להדליק?

טקסי זיכרון ואבל רשמיים ומאולתרים מאופיינים בהדלקת נרות.

כך קרה במתקפה בפריז. כך קרה לאחר רצח ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין ז"ל, כשרבבות של צעירים הדליקו נרות בכיכרות.

1. האם אתם מסכים/ה עם הקרדינל כי התשובה לברבריות היא האמונה באדם?
2. האם האמונה באדם, באור ובטוב נכונה? מציאותית? מובילה קדימה בבטחה? ואם לא, אז מה כן?

א.ד. גורדון, והקרדינל וינגט-טרויס הינם נציגים של דתות שונות. ובכל זאת המסר העולה מדבריהם דומה.

1. מה אפשר ללמוד מהעובדה שנציגים של דתות שונות אומרים דברים בעלי מסר דומה?
2. מה יכולה להיות המשמעות המעשית של השותפות הערכית שראינו כאן?

עופר לבנת מעריב 17.11.2015

התקפת הטרור בפריז, שגבתה עד כה לפחות 132 קורבנות, הכתה בהלם את העולם, ואת צרפת בתוכו. ברפובליקה הכריזו על שלושה ימי אבל.

כמו כן הכריזו על מצב חירום, הגבולות נסגרו, ואזרחים רבים התקהלו במוקדי הפיגועים והניחו נרות, פתקים ופרחים או השתתפו בעצרות זיכרון לסיניהן.

ביום ראשון הוארה כנסיית נוטרדם במרכז פריז בצבעי דגל צרפת, ואלפים התייחדו בטקס מיוחד עם זכר הקורבנות. הטקס נוהל על ידי הקרדינל אנדרה וינגט-טרויס, הדמות הבכירה ביותר בכנסייה הקתולית בצרפת. "אנו כאן כדי לחלוק את העצב עם משפחותיהם וחבריהם ולהתפלל עבור הפצועים הנמצאים בבתי החולים", אמר וינגט-טרויס. "עלינו לשמר את הערכים שלנו ולהוקיר אותם, זו התקווה היחידה שלנו. נגיב לברבריות הזאת באמונה באדם".

הרב קוק

צריך שכל איש ידע ויבין, שבתוך תוכו דולק נר, ואין נרו שלו כנר חברת, ואין איש שאין לו נר. וצריך שכל איש ידע ויבין, שעליו לעמול ולגלות את אור הנר ברבים, ולהדליקו לאבוקה גדולה ולהאיר את העולם כולו.

1. ברוח דבריו של הרב קוק, איזה נר דולק בתוכך?
2. כיצד יכול נר זה "להאיר את העולם כולו"?
3. האם תוכל לסייע לחבריך לקבוצה לגלות את הנר שבתוכם?
4. מה כוחה של "אבוקה גדולה" לעומת נר אחד? עם מי היית רוצה להדליק אבוקה גדולה? ואיזו?

1. כיצד אתה תופסת את שירה של חנה סנש, כשיר אופטימי או כשיר פסימי?
2. חנה סנש כתבה את "בן אדם" בשנים של מלחמת העולם השנייה. האם השיר רלוונטי גם היום?
3. כאשר אתה מבעיר/ה את פנסך הקטן, מה או את מי אתה מחפשת?

במדורות מלחמה / חנה סנש

במדורות מלחמה, בדלקה, בשרפה, בין ימים סוערים נשל הדם, הנני מבעירה פנסי הקטן, לחפש, לחפש בן-אדם. שלֵהבות השרפה מדעיכות פנסי, אור האש מסננר את עיני; איך אביט, איך אֶרְאֶה, איך אֶדַע, איך אפיר, קִשְׁוֵא יַעֲמֵד לְפָנַי? תן סִיּוֹן, אֱלֹהִים, תן סִיּוֹן עַל מַצְחֹךְ, כִּי בָאֵשׁ, בְּדִלְקָה וּבָדָם, כֵּן אֶפִּיר אֶת הַזִּיק הַטְּהוֹר, הַנִּצְחִי, אֶת אֲשֶׁר חִפְּשָׁתִיו: בן-אדם.